

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Коростенському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

11 липня 2025 року

м. Коростень Житомирська обл.

Нами, заступником начальника філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, інженером-лісопатологом I категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексієм РАДЕВИЧЕМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 02.07.2025 року № 14025/40.1.9-2025), інженером ОЗЛ I категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП «Ліси України» Катериною БАХТІНОЮ та лісничими Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме:

лісничим Лугинського лісництва Костянтином БЕРЕЗОВСЬКИМ, в. о. лісничого Повчанського (Липницького) лісництва Віталієм ПРАЧУКОМ, в. о. лісничого Степанівського лісництва Костянтином ГАВРИЛЮКОМ, в. о. лісничого Бовсуніського лісництва Вадимом СИНИЦЬКИМ, лісничим Красноставського лісництва Богданом ЖЕКОЮ, лісничим Липниківського лісництва Віталієм ЯРОШОВИМ, в. о. лісничого Літківського лісництва Андрієм БУКШУКОМ, лісничим Радогощанського лісництва Сергієм ДІДУСОМ, в. о. лісничого Дивлинського лісництва Віктором КОЛЕСНИКОМ, в період з 09.07.2025 по 11.07.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметр	запас деревостану, м3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Лугинське	10	12	0.6		0.6	9С31БП	57	0.70	1	20	22	280	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	10	14	2.6	(1)	1.9	8С32БП	90	0.50	2	25	32	230	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	10	16	1.5		1.5	10С3-БП	58	0.80	1	21	24	340	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Лугинське	18	15	2.3		2.3	8БП2С3+ОС+ВЛЧ	80	0.60	2	24	28	210	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	32	12	1.0		1.0	5С3ЗБП2ВЛЧ+ОС	75	0.60	1	26	32	250	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	40	35	0.8		0.8	4БП4ОС1С31ДЗ	70	0.60	2	23	26	230	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	42	6	4.3	(2)	3.2	10С3	95	0.70	2	24	28	360	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	42	17	0.7		0.7	10С3	100	0.60	3	20	28	210	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	42	24	0.2		0.2	10С3	75	0.60	2	22	26	270	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	43	2	20.2	(2)	7.4	9С31БП	75	0.70	1	26	28	390	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	45	12	1.8		1.8	10С3+БП	45	0.70	2	14	18	190	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	46	1	14.9	(2)	1.4	10С3	65	0.60	3	16	22	185	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	51	12	3.2	(2)	1.3	8С3(75)2С3(110)	75	0.70	2	21	24	310	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	51	16	11.4	(2)	1.7	10С3	80	0.70	2	23	28	345	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	81	47	1.2		1.2	10С3	67	0.70	1	24	26	360	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	81	50	1.0		1.0	9С31БП	62	0.70	1А	24	24	365	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	82	24	4.4		4.4	9С31БП	65	0.80	1	24	28	380	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	82	28	0.8		0.8	10С3	68	0.70	2	20	24	290	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	84	27	3.8		3.8	6С32БП1Д31ОС	70	0.70	1	24	32	310	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
90	28	9.4	(1)	2.9	9С31БП+ДЗ	62	0.70	1	23	24	330	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Степанівське	22	13	4.2		4.2	8С32БП	46	0.80	1А	20	22	300	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)
	52	16	5.9	(2)	4.0	9С3К1БП	47	0.70	1	18	22	230	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки
	53	5	2.3	(1)	1.9	10С3К	65	0.60	1	21	24	280	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки
Разом ВСР					10,1									
Бовсунівське	20	18	4.0		4.0	10С3+БП	58	0.70	1	20	22	280	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	25	2	4.6	(2)	4.3	10С3К	65	0.80	1	24	20	440	3	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки
	26	40	1.4		1.4	10С3+БП	62	0.80	1А	24	24	410	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
	31	6	6.2	(3)	4.0	9С31ДЗ	66	0.70	2	19	26	260	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки
Разом ВСР					13,7									
Радогощанське	46	19	0.4		0.4	10ДЗ+С3+ГЗ	76	0.60	2	23	26	210	3	буревій, стовбурові шкідники
	46	20	1.8	(1)	0.6	10ДЗ+ОС+С3+БП	86	0.60	1	25	28	260	3	буревій, стовбурові шкідники
	46	21	1.4	(1)	0.7	10ДЗ+БП+С3	71	0.70	1	22	26	260	3	буревій, стовбурові шкідники
	56	28	1.1		1.1	10С3	71	0.60	1А	26	26	340	3	буревій, стовбурові шкідники
	56	39	2.3		2.3	5Д32БП1ВЛЧ2ОС	81	0.60	2	24	26	220	3	буревій, стовбурові шкідники
	56	52	0.7		0.7	8С31ДЗ1БП	71	0.70	1А	26	28	360	3	буревій, стовбурові шкідники
	56	53	0.4		0.4	10С3	71	0.70	1А	27	32	420	3	буревій, стовбурові шкідники
	59	6	0.7		0.7	10С3+БП	59	0.80	1	22	24	370	3	буревій, стовбурові шкідники
	59	15	0.6	(1)	0.5	6БП2ДЗ1ОС	66	0.60	2	23	24	210	3	буревій, стовбурові шкідники
	59	36	1.6	(1)	0.9	7Д32БП1С3	76	0.70	1	23	26	290	4	буревій, стовбурові шкідники
	59	37	2.2	(1)	0.9	5Д32БП3С3	76	0.70	2	22	24	270	4	буревій, стовбурові шкідники
	59	41	11.6	(1)	4.2	10С3+БП+ДЗ+ОС	66	0.80	1	23	26	390	4	буревій, стовбурові шкідники
	61	5	0.7		0.7	6Д32БП2С3+ОС	76	0.70	1	23	28	290	4	буревій, стовбурові шкідники
	61	17	1.1	(1)	1.0	6ВЛЧ3ДЗ1ЯЗ	96	0.60	2	26	36	290	4	буревій, стовбурові шкідники
	61	25	1.3		1.3	6Г32ДЗ1БП1С3	66	0.60	3	18	20	170	4	буревій, стовбурові шкідники
61	39	0.6		0.6	6Д31БП2ВЛЧ1С3+ОС+Г3	81	0.50	1	26	32	200	3	буревій, стовбурові шкідники	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Радоганське	63	4	1.1		1.1	ЗДЗЗВЛЧЗБПІГЗ	91	0.50	2	24	36	190	4	буревій, стовбурові шкідники	60
	63	17	2.1		2,1	10ДЗ+ОС+ГЗ	101	0.50	2	26	36	275	3	буревій, стовбурові шкідники	30
	63	18	2.5		2,5	5СЗЗДЗІБПІОС	71	0.60	1А	26	32	270	3	буревій, стовбурові шкідники	20
	63	50	1.0		1,0	8ДЗІВЛЧІГЗ+ОС	63	0.70	1А	26	28	290	3	буревій, стовбурові шкідники	30
	64	47	0.7		0,7	8БП2ДЗ+СЗ	66	0.60	1	24	24	180	3	буревій, стовбурові шкідники	20
Разом ВСП			24,4		24,4										
Дивлинське	20	14	11.8	(1)	9,8	10СЗ+БП	63	0.60	1	23	28	300	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	5
	22	39	10.0	(2)	9,2	7СЗЗБП	65	0.70	1А	26	28	330	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	41	2	6.0		6,0	4БПЗДЗІОС2СЗ+ЯЛЕ	60	0.70	1	24	26	265	4	стовбурові гнилі (трутовики), малий та великий соснові лубоїди, короїд типограф, златки	5
	50	22	5.2		5,2	4БП1ДЗ2СЗ1ЯЛЕ2ОС+ВЛЧ	55	0.70	2	20	20	230	4	малий та великий соснові лубоїди, короїд типограф, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
Разом ВСП			30,2		30,2										
Липниківське	13	16	13.5	(1)	10,5	9СЗІБП	61	0.75	1	21	24	320	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	17	14	17.0	(1)	9,5	7СЗ(66)ЗБП+ВЛЧ+СЗ(75)	66	0.70	1	21	24	240	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	17	35	0.9		0,9	8СЗ2БП+ОС	65	0.60	2	20	26	200	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
	31	22	2.6	(1)	2,5	5СЗЗДЗ2БП+ОС	71	0,70	1	22	26	250	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
Разом ВСП					23,4										
Літківське	10	23	4.5		4,5	5СЗ2БПІОС1ВЛЧ1ДЗ	76	0.60	1	26	30	300	4	буревій, стовбурові шкідники	5
	20	8	19.4	(1)	9,3	4БПЗОС1ДЗ1ВЛЧ1ГЗ+Я3	71	0.60	2	24	28	230	4	буревій, стовбурові шкідники	20
	20	19	2.8		2,8	10ДЗ	76	0.60	2	22	26	230	4	буревій, стовбурові шкідники	20
	20	21	2.0		2,0	8ДЗ1ЯЛЕ1ГЗ+БП+ВЛЧ	61	0.60	1	22	26	210	4	буревій, стовбурові шкідники	10
	21	31	17.2		17,2	10ДЗ+БП+ОС	81	0.70	2	23	28	290	4	буревій, стовбурові шкідники	5
	21	47	1.7		1,7	10ДЗ	52	0.60	1А	22	26	230	4	буревій, стовбурові шкідники	20
	22	1	1.0		1,0	10ДЗ+СЗ	66	0.60	2	18	22	170	4	буревій, стовбурові шкідники	15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Літківське	22	13	2.5		2.5	10ДЗ+БП	71	0.60	2	21	28	220	4	буревій, стовбурові шкідники
	46	34	8.8		8.8	50С2Д3Г31БП	50	0.60	1А	26	32	260	4	стовбурові гнилі (трутовики), малий та великий соснові лубоїди, златки
	47	3	13.4		13.4	60С1БП1Д31Г31ЯЗ	50	0.60	1А	26	36	300	4	стовбурові гнилі (трутовики), малий та великий соснові лубоїди, златки
Разом ВСП					63,2									
ВСЬОГО ВСП:					251,2									

Загальна обстежена площа по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 244,6 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- малий та великий соснові лубоїди, златки	145,9
- буревій, стовбурові шкідники	65,4
- стовбурові гнилі, трутовики	29,7
- коренева губка, соснові лубоїди	10,2

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до сильного ступенів пошкодження (15%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження в складі яких є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджені короїдом типографом від слабкого ступеню (до 5%) до сильного (20%). Характер всихання – поодинокий та груповий. Деревя V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних та вихідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьоки на стовбурах дерев.

Насадження в Радогощанському та Літківському лісництвах пошкоджені стихійним лихом (буревій 2025 року), внаслідок чого утворилася значна кількість буреломних та вітровальних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно куртинного та групового характеру. Ступінь пошкодження – слабкий (до 10% вибірки від запасу деревостану) та середній (більше 10%).

При обстеженні насаджень які є хронічними осередками кореневої губки (взято на облік при базовому лісовпорядкуванні) спостерігається дифузний (швидкопрогресуючий) характер всихання. Характерною ознакою ураження є ажурність крони, укорочення хвої, блідозелений відтінок, хвоя легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає, зменшується річний приріст, наявність куртин, що утворилися внаслідок відпаду. Сухостійні і всихаючі дерева сосни уражені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, тощо). На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори. V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників.

Листяні породи дерев вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП), осики (ОС) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водяною, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicerca alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 251.2 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП «Лугинське лісове господарство». представлено для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
 - 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
 - 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- України".

ПІДПИСИ:

Заступник начальника філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

 Олександр БОЛЮХ

Інженер-лісопатолог I категорії філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

 Олексій РАДЕВИЧ

Інженер ОЗЛ I категорії філії "Столичний
лісовий офіс" ДП "Ліси України"

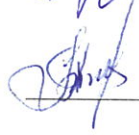
 Катерина БАХТІНА

Лісничий Лутицького лісництва

Костянтин БЕРЕЗОВСЬКИЙ

В. о. лісничого Повчанського (Липницького)
лісництва

Віталій ПРАЧУК

В. о. лісничого Степанівського лісництва

Костянтин ГАВРИЛЮК

В. о. лісничого Бовсуніського лісництва

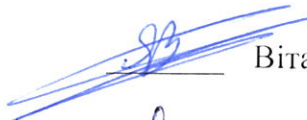
Вадим СИНИЦЬКИЙ

Лісничий Красноставського лісництва

Богдан ЖЕКА

Лісничий Липниківського лісництва

Віталій ЯРОШОВ

В. о. лісничого Літківського лісництва

Андрій БУКШУК

Лісничий Радогощанського лісництва

Сергій ДІДУС

В. о. лісничого Дивлинського лісництва

Віктор КОЛЕСНИК